

Aan de Minister en de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
de heer drs. S.A. Blok en mevrouw D. Yesilgöz-Zegerius
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Vasse, 18 november 2021

Onderwerp: Handhavingsverzoek tegen het injecteren van afvalwater
door de NAM in Noord-Oost Twente.

Bijlagen: 5.

Geachte Minister Blok / geachte Staatssecretaris Yesilgöz-Zegerius,

Wij zijn als Stichting Stop Afvalwater Twente (S.S.A.T.) een Burgerinitiatief in Twente, waar al jaren (tegen de wil van ons, tegen de wil van het overgrote deel van de bevolking en tegen de wil van alle gemeentebesturen van Noordoost Twente) vervuild NAM-afvalwater wordt geïnjecteerd in lege gasvelden.

De Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) is voornemens binnenkort de injectie van het afvalwater van de oliewinning in Schoonebeek in lege gasvelden Twente te hervatten.

Wij vragen u met dit handhavingsverzoek om het injecteren van dit afvalwater op te schorten, niet toe te staan, dan wel direct volledig te stoppen.

In de afgegeven vergunningen staat onder de ontheffing wet milieubeheer (Lozingenbesluit bodembeheer; zie bijlage 1) dat ongewone voorvallen met consequenties voor het milieu gemeld dienen te worden. Dit houdt in, dat deze voorvallen dan ook moeten worden gemeten, onderzocht en gerapporteerd. Passende maatregelen dienen vervolgens te worden genomen. Deze metingen, die volgens de vergunningen worden gevraagd, worden echter niet gedaan.

Deze injectie van afvalwater is daardoor niet conform de voorschriften van de daartoe afgegeven vergunningen, zoals hierna gespecificeerd:

1. Ten aanzien van de gebroken buis bij ROW-2

Er zijn volgens de review op het rapport van de NAM ('Review of ROW2 well integrity investigation May 2021 EP202104200659) te weinig metingen gedaan om met enige zekerheid iets te kunnen zeggen over de oorzaak van de breuk van ROW-2. Er worden nog steeds geen aanvullende metingen gedaan, zoals deze worden aanbevolen in de review (zie bijlage 2). Deze review was de achtergrond voor het verscherpte toezicht op de NAM. De kans op herhaling bij een andere put, zonder dat dit tijdig wordt opgemerkt, blijft daardoor bestaan.

2. Er zijn geen relevante metingen om de hoedanigheid van de casing van ROW-7 in het gasveld te kunnen beoordelen, terwijl deze put niet ver van ROW-2 ligt. De laatste meting was slechts tot aan het gasveld, waar men injecteert. Er zijn dus geen recente metingen in het waterinjectieveld zelf.
3. ROW-7 lekt al vanaf de aanleg van deze put aanzienlijke hoeveelheden gas. De hoeveelheid methaan in de samenstelling van dit gas blijkt in de loop der jaren gestaag toe te nemen, hetgeen duidt op aanvulling van dit gas uit het Zechstein (zie bijlage 3). Er zijn meer redenen, zoals de vele moeilijkheden bij de aanleg van de putten en de toename van de gasconcentratie in de bovenliggende lagen, die wijzen op een gaslek uit de onderste gasvelden.
4. De cementlaag van de 7"-casing boven de packer van ROW-4 en ROW-5 is bij de aanleg niet beoordeeld, waardoor corrosie in dit stuk niet uitgesloten kan worden. Juist in deze putten wil men weer afvalwater gaan injecteren, terwijl er blijkbaar al bij aanvang van de gaswinning en nu nog steeds geen adequate metingen zijn gerapporteerd over de staat van deze buis.
5. De cementlaag in de bovenste lagen van ROW-7 is blijkens de gaslekkage onvoldoende, waardoor ook hier corrosie kan optreden. Op deze corrosie wordt niet gecontroleerd.
6. Wij hebben onder andere de wekrapportages van de aanleg van de putten van het Rossum-Weerselo-veld bestudeerd (zie bijlage 5; wekrapportages van ROW-7 als voorbeeld). Grote delen van de buizen (casings) van de verschillende putten zijn niet van cement voorzien (zie bijlage 4), waardoor corrosie daar vrij spel heeft. Er worden geen metingen, zoals buisdiktemetingen en metingen naar put-corrosie, gedaan om de staat van deze buizen (die al meer dan 40 jaar oud zijn) te controleren. Bij aanvang werd de levensduur van deze buizen geschat op 30 jaar. Hier bestaat een risico op lekkage van gas en andere stoffen uit het Zechstein reservoir, zoals dat nu bij ROW-7 geconstateerd wordt.
7. De jarenlange overschrijding van de kooldioxideconcentratie van het afvalwater, dat in gasvelden wordt geïnjecteerd, vormt een risico op aantasting van deze velden, met verzakkingen tot gevolg. Bovendien kan daarmee het haliet bereikbaar worden voor het water en daarmee oplossen, waardoor de verzakkingen verergeren. Daarnaast tast de CO₂ de stalen buizen en de cementlaag aan. Er zijn nog geen maatregelen genomen om deze hoge CO₂ concentratie te voorkómen.
8. Noch het gaslek, noch de slechte staat van de verbuizing van meerdere putten in het Rossum-Weerselo-veld is bij de aanvraag van de vergunning aan het bevoegd gezag gemeld; zo is uit onze navraag gebleken. Dit is tegen de milieuvoorschriften van deze zelfde vergunningen, waardoor deze vergunningen in feite niet afgegeven hadden moeten worden.

9. De stoominjectie leidt onvermijdelijk tot vrijkomen van watersofsulfide en kooldioxide. De verdergaande corrosie door CO₂ en micro-organismen (zwavelbacteriën), waardoor de NAM bovengronds inmiddels vrijwel alle buizen al heeft moeten coaten dan wel vervangen, heeft ten aanzien van de putlocaties en de injectiebuizen zelf onvoldoende tot niet geleid tot aanpassingen. Er bestaan in deze deels meer dan 40 jaar oude (gas-)buizen meerdere punten, die nog nooit zijn 'bekeken'. Dit vormt een gevaar op verdere lekkage.
10. De bodemdaling aan de oppervlakte boven het gasveld is met wisselende meetresultaten niet eenduidig te interpreteren. Waterpassing geeft geen bodemdaling aan; recente metingen volgens de bodemdalingskaart 2.0 (sky-geo) laten juist wel bodemdaling zien ten opzichte van de omgeving. Dit kan wijzen op verdergaande inzakking van het waterinjectieveld.

Door bovenstaande punten ontstaat er bij verdergaande injectie een gevaarlijke situatie, waarbij gas- en waterlekkage kunnen leiden tot aantasting van het bovengrondse milieu en zelfs de drinkwatervoorziening. Dit is niet conform de vergunningen, die bepalen dat milieueffecten gerapporteerd moeten worden en dus ook gemeten moeten worden.

Overigens geldt deze verplichting tot adequate metingen om de gevolgen van het injecteren van het afvalwater te monitoren ook volgens het Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal), waarin de specifieke zorgplicht voor milieubelastende activiteiten omschreven staat in artikel 2.11.

Gelet op hetgeen wij hiervoor geschetst hebben en met bijlagen geschraagd, vragen wij u hierbij niet zonder nadruk om het injecteren van afvalwater in lege gasvelden in Twente door de NAM op te schorten, niet toe te staan, dan wel direct volledig te stoppen.

Indien daaraan bij U behoefte bestaat, zijn wij gaarne bereid om in een persoonlijk onderhoud onze zorgen en onze argumenten nader toe te lichten.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
namens Stichting Stop Afvalwater Twente

Freddy Mensink (voorzitter).

> e-mail: freddymensink@hotmail.com
> tel. 0653983026
> adres: Oldenzaalsestraat 51, 7631 CT Ootmarsum